

100

CONJUGII MILITIAM
 ad Urbis Insulae
Expugnationem horrendam
 horrenda Martis facie,
IN NUPTIARUM SOLEMNIIS
SCHRAMMIANO-RINGEN-
HAYNENSIBUS,

Die XXX. Octobr. M. DCCIX
 adumbrare voluit

M. GODFRIDUS STEINBRECHERUS,
 Illustris Scholae Torgens. Rector.

Hannibal ad portas!
 Ad arma, ad arma!
 An parati? parati.
 Ita Duces olim romanorum milites concitabant,
 Ita milites respondentabant.
 Ita & cum Sponsa Sponsus noster:
 Parati sumus ad arma, ad arma sumus parati
 Rectissime!

Namque omnis amans militans, habet & sua castra cupido:
 Quid, quod omnis omnium vita militia est.
 Militat pro grege Rex, grex pro Rege militat.
 Sacerdos pro Ecclesiae sepe, pro Lege Iustus.
 Militat pater pro prole, pro ovis pastor militat,
 Sic, sic est, quod dixi, omnis omnium vita militia.
 At licet non adeo facilis periculi que expers haec militia.
 Longe tamen difficilior periculosiorque militia,
 Qua ad cruenta arma concurrimus,
 Qua ad castra hostium oppugnanda confluis.
 Qua ad urbes expugnandas accedimus.
 Docet hoc, vah! edocet horrenda Martis facies.
 Nam Hannibale ad portas excubante,
 Inprimis de pecunia, rerum gerendarum nervis
 Sollicitatur anxie, anxie elaboratur.

Cumque

AK

Cumq̄ve sonet: Carolus Quintus, nihil est intus,
 Intus, Quintus quod aurum condidit Sixtus,
 Pontifex id hodie promit exlex.
 Conscribuntur hinc, quin undiq̄ve contrahuntur milites,
 Mox pedites, equites mox, mox indigenæ, extranei mox,
 Mox primarii, gregarii, tumultuarii, defultorii,
 Mox duplicarii, ferentarii, lancenarii, mox hoplomachi.
 Evocati vox, mox voluntarii
 Ad resistendum mox periti, mox rudiores.
 Petuntur mox auxilia Fœderatorum,
 Barbarorum mox vires alliciuntur.
 Quibus per legiones & vexillationes manipulosq̄ve
 Centuriatis præfectos cernes
 Et Decuriones, & Centuriones & Chiliarchos,
 Hisq̄ve adjunctos Legatos, Tribunos, Quæstores,
 Exercitu hinc in diribitorium ad armilustrum deducto,
 Et à diribitoribus viritum & lustrato & auctorato,
 Mox armato probeq̄ve exercitato,
 Metator castra metatur, acies ordinatur,
 Mox a iuventante hoste, signum ad prælium datur,
 Hinc omnes lætitiis incedere videntur:
 Personante tympanorum, tibiærum cornutumq̄ve strepitu,
 Clasicum canentium ad pugnamq̄ve exultantium.
 At vero
 Hostibus manus conferentibus, in agros irrudentibus,
 Alius lætitiarum, quin! miseriarum strepitus auditur.
 Personant enim omnia, omnia circumstrepunt
 Armorum strepitu, crepitu militum,
 Puerorum mulierumq̄ve fletibus, ploratibus.
 Clamoribus personant fauciorum, morientium ejulatibus.
 Cadentibus hinc millibus, millibus hinc cadentibus.
 Adeo horrenda Martis facies est,
 Exercitus ut olim Macedonum induratus, invictus
 Regem suum Alexandrum M. precibus precaretur,
 Quin! in lacrymas diffusus oraret:
 Finem tandem belli faceret,
 Aliquando patriæ reditusq̄ve meminisset;
 Respiceret militum annos,
 Quibus vix ætas ad reditum sufficeret:
 Alius ostendere caniciem, alius vulnera,
 Alius ætate consumta corpõra,

Alius

Alius cicatricibus exhausta.

Tandem orare:

Ut reliquias saltem suas paternis sepuleris reddat.

Aut, si non militibus, sibi ipse parcat.

En tristem Martis faciem!

At lusus hic est, jocus est,

Urbis munitissima obsidioni durissima compositus.

Videamus Obsidionem Urbis Insula susceptam,

Stupendam sane, horrendam, tremendam.

Vidisses, audisses, si adfuisses,

Forte nunquam visa, audita nunquam.

Sociorum enim serenissimorum exercitus invictus,

Post insignem ad Aldenardam, reportatam victoriam,

Urbem Insulam, cui à viribus ac munimentis

Horrendis vix parem videris,

Copiis cingebat, atque egressu ingressuque intercludebat.

Hinc facta circumvallationis undique linea,

Urbi ipsi itinere sinuato appropinquabat,

Ad hostium ictus insultusque declinandos.

Hinc pyroboli, malleoli, ignita missilia,

Hinc sphaerae puniceae igniariae ferramentis factae

Ad obsessorum stationes disturbandas

Catervatim immittebantur, injiciebantur manipulatim,

Hinc per subterraneos cuniculos suffossiones factae,

Mox occultae, inclusis pulveris nitrati vasculis.

Mox apertae sub pluteisque vincisque loriceisque.

Hinc terrae munitiones ex humo congesticia,

Hinc aditus factus ad antemuralia propugnacula,

Conscendebantur valla, pali, stipites cupidati.

Hinc transversis cuniculis, cuniculariis obviabatur,

Hinc per tormenta majora murorum hiatus.

Propugnacula mox furiali impetu conscendebantur,

Hinc hostium abscissiones variae, caecae foveae fossaeque

Vario materiae genere ex plaustris doliisque convectis

Obstruebantur, opplebantur.

Omnes tandem parati, quin paratissimi

Ad urbem ipsam per murorum ruinas

Oppugnandam, expugnandam,

Quam tandem, ut hodie fert fama,

Post diuturnam cruentamque obsidionem,

Candido ab obsessis vexillo prolato,

Ingressi sunt victores, triumphatores

Fortissimi, felicissimi,

Sic

Sic nihil tam firmum, tam munitum nihil,
Quod non armis, non vi superari possit!
Unum tamen, quod sine vi, sine armis vincit omnia:

Amor est, qui vincit omnia.

Amor vicit Samtonem invictissimum.

Amor vicit Herculem fortissimum.

Vicit & Te, CONJUGUM PAR NOBILE,

At victo Tibi adhuc vincendum, militandum:

Non quidem probarem illud Poëta:

Semper habet lites alternaque iurgia lectus,

In quo nupta jacet.

Interim cum vario tædiorum genere

Conjugio est militandum, conflictandum.

Mox cum curis, mox cum molestarum pondere:

Mox cum vario morborum genere,

Mox cum infensissimo conjugii hoste.

Mox cum improbo famulitii grege.

Sic, sic conjugium nil nisi militia est.

Quid Tu tandem, Conjugum par lectissimum?

Iniisti militiam,

Ergo oppugna, expugna, triumpha.

Deo duce, Jesu auspice,

Oppugna omnia conjugii tædia,

Expugna omnia molestarum genera

Prece, patientia, spe vitæque innocentia.

Vince tandem & triumpha

In his arumnarum castris,

Usque tandem, quæ votorum meorum lumina est,

Verus pacis Princeps, Jesus vester

Vos Beatorum, sedibus reponet,

Ubi sua potuere cubilia

PAX perpetua, QUIES secura.

27. Nov. 1961

-9. Aug. 1982

78 M 355 (1)

ULB Halle 3
002 188 791

YA 50L

V077

CONJUGII MILITIAM

ad Urbis Insulae

Expugnationem horrendam

horrenda Martis facie,

IN NUPTIARUM SOLEMNIIS

SCHRAMMIANO-RINGEN-

HAYNENSIBUS,

Die XXX. Octobr. M. DCCIIIX
adumbrare voluit

M. GODFRIDUS STEINBRECHERUS,

Illustri Scholæ Torgenf. Rector.

Hannibal ad portas!

Ad arma, ad arma!

An parati? parati.

Ita Duces olim romanorum milites concitabant.

Ita milites respondentabant.

Ita & cum Sponsa Sponsus noster:

Parati sumus ad arma, ad arma sumus parati.

Restissime!

Namque omnis amans militans, habet & sua castra cupido:

Quid, quod omnis omnium vita militia est.

Militat pro grege Rex, grex pro Rege militat.

Sacerdos pro Ecclesiae sepe, pro Lege IUSTUS.

Militat pater pro prole, pro ove pastor militat.

Sic, sic est, quod dixi, omnis omnium vita militia.

At licet non adeo facilis periculoque expers haec militia.

Longe tamen difficilior periculosiorque militia,

Qua ad cruenta arma concurrimus,

Qua ad castra hostium oppugnanda confluis.

Qua ad urbes expugnandas accedimus.

Docet hoc, vah! edocet horrenda Martis facies.

Nam Hannibale ad portas excubante,

Inprimis de pecunia, rerum gerendarum nervis

Sollicitatur anxie, anxie elaboratur.

Cumque

